

Geçiş Bakımı Hizmetleri

Doç. Dr. Medine Yılmaz
Araş. Gör. Gamze Ağartıoğlu Kundakçı

Giriş

Nüfusun yaşlanması, kronik hastalıkların ve eşlik eden hastalıkların prevalansının artması sağlık bakım hizmetlerine olan talebi artırmaktadır. Günümüzde hem gelişmiş hem de gelişmemiş ülkelerde sağlık hizmetlerine olan bu talep artışı ve sınırlı kaynaklar, çoğu önlenebilir olan hastaneye tekrarlı yatışların yaygın olmasının getirdiği maliyetler, sağlık hizmetleri için büyük sorun haline gelmektedir (Hammond, 2015; Lee vd., 2015). Diđer bir sorun da birinci basamak sağlık çalışanlarının yaşadığı, hastaneden taburcu olan hasta ile ilgili bilgi /geri bildirim alamamalarından kaynaklanan taburculuk sonrası bakımın planlanamaması ve yönlendirilememesi sorunudur (Fahlberg, 2017). Bu noktada nüfusun kronik hastalık yönetimi gereksinimleri ile sağlık bakım sisteminin odaklandığı akut bakım arasında yaşanan uyumsuzluk da gündeme gelmektedir. Birden fazla kronik hastalığı olan bireyler, akut bakıma ağırlık vermiş bir sistemden sağlık hizmeti almaya çalışmaktadır (Boult, Karm, & Groves, 2008). Sağlık sistemindeki koordinasyon eksikliği ve iletişim zincirinde yaşanan aksaklıklar, bireylerin fonksiyonel kapasitelerinin düşmesine ve kronik hastalık yönetimlerini yapamamalarına, ilaç yan etkilerinden kaynaklanan olumsuzlukların ve sağlık bakım maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır (Hammond, 2015). Tüm bu sorunlar özellikle gelişmiş ülkelerde kurumları ve kalite kuruluşlarını strateji ve program geliştirmeye yöneltmiş (Garner & Wilson, 2019), sağlık bakım hizmetleri hastaneden ayaktan tedavi kuruluşlarına doğru kaydırılmaya başlamıştır. “Geçiş Bakımı Programları” tüm bu sorunlar için çözüm olarak geliştirilmiş önemli uygulamalardan birisidir (Naylor, Aiken, Kurtzman, Olds, & Hirschman, 2011).

Geçiş Bakımı Programları temelde hastaneye tekrarlı yatışları azaltma ve hasta bakımının kalitesini artırma amacını taşımaktadır (Deniger, Troller, & Kennelty, 2015). Geçiş bakımı birincil korumanın, bakım koordinasyonunun, taburculuk

- Taburculuk planının telefonla güçlendirilmesini sağlamadır (“Components of Re-Engineered Discharge,” 2019).

Sonuç

Geçiş bakımı, iletişim ve bakım koordinasyonu arasındaki boşlukları giderir, hasta bakım hedeflerini belirler, eğitim, destek ve zamanında hasta takibini sağlar, hasta ve aileler için bir temas noktası görevi görür, bakımın kalitesini artırır ve hastaneye tekrarlı yatışları azaltır. Bu modeller ile hem hasta ve ailesinin yaşam kalitesi hem de evde bakım hizmetlerinin kalitesi artırılmış olur.

Anahtar Mesajlar

- Geçiş bakım programları temelde hastaneye tekrarlı yatışları azaltma ve hasta bakımının kalitesini artırma amacını taşır.
- Geçiş bakımı, hastaneleri, hastanın evini, özel bakım merkezlerini ve huzurevlerini kapsar.
- Geçiş bakım programları, bakım ekibi ile sürekli iletişim halinde olunarak ve hastanın değişen tıbbi, fonksiyonel, sosyal ve bilişsel yeteneklerinin yeniden değerlendirilerek bakım gereksinimlerinin kapsamlı olarak giderilmesini sağlar.
- Hasta sonuçlarını iyileştirmek için kanıta dayalı geçiş bakımı modelleri geliştirilmiştir. En çok kullanılan model Geçiş Bakımı Modeli (Transitional Care Model)'dir.
- Modellerin çoğunun ortak noktası “multidisipliner iletişim, iş birliği, koordinasyon, hesap verilebilirlik, kapsamlı planlama, risk değerlendirmesi, standart geçiş planları, standart eğitim, takip, destek ve tekrarlı yatışların nedenlerinin araştırılmasıdır”.

Kaynaklar

1. About the Care Transitions Intervention. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi <https://caretransitions.org/about-the-care-transitions-intervention/>
2. Alvarez, R., Ginsburg, J., Grabowski, J., Post, S., & Rosenberg, W. (2016). The Social Work Role in Reducing 30-Day Readmissions: The Effectiveness of the Bridge Model of Transitional Care. *Journal of Gerontological Social Work*, 59(3), 222–227. <https://doi.org/10.1080/01634372.2016.1195781>
3. BOOST Implementation Guide. (2019, 10 Temmuz). Erişim adresi https://shm.hospitalmedicine.org/acton/attachment/25526/f-04f0/1/-/-/-/BOOST_Guide_Second_Edition.pdf

4. Boulton, C., Karm, L., & Groves, C. (2008). Improving Chronic Care: The “Guided Care” Model. *The Permanente Journal*, 12(1), 50.
5. Boutwell, A. E., Johnson, M. B., & Watkins, R. (2016). Analysis of a Social Work-Based Model of Transitional Care to Reduce Hospital Readmissions: Preliminary Data. *Journal of the American Geriatrics Society*, 64(5), 1104–1107. <https://doi.org/10.1111/jgs.14086>
6. Bridge Model of Transitional Care. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi <https://www.aha.org/case-studies/2015-07-27-bridge-model-transitional-care>
7. Brinkerhoff, D. W. (2004). Accountability and health systems: toward conceptual clarity and policy relevance. *Health Policy and Planning*, 19(6), 371–379. <https://doi.org/10.1093/heapol/zh052>
8. Care That Works: Geriatric Resources for Assessment and Care of Elders (GRACE). (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi https://www.healthinnovation.org/resources/publications/document/Care-That-Works-GRACE_4_5_18.pdf?1522963914
9. Coffey, A., Mulcahy, H., Savage, E., Fitzgerald, S., Bradley, C., Benefield, L., & Leahy-Warren, P. (2017). Transitional care interventions: Relevance for nursing in the community. *Public Health Nursing*, 34(5), 454–460. <https://doi.org/10.1111/phn.12324>
10. Coleman, E. A., & Boulton, C. (2003). Improving the Quality of Transitional Care for Persons with Complex Care Needs. *Journal of the American Geriatrics Society*, 51(4), 556–557. <https://doi.org/10.1046/j.1532-5415.2003.51186.x>
11. Coleman, E. A., Parry, C., Chalmers, S., & Min, S. (2006). The Care Transitions Intervention. *Archives of Internal Medicine*, 166(17), 1822. <https://doi.org/10.1001/archinte.166.17.1822>
12. Coleman, E. A., Smith, J. D., Frank, J. C., Min, S.-J., Parry, C., & Kramer, A. M. (2004). Preparing Patients and Caregivers to Participate in Care Delivered Across Settings: The Care Transitions Intervention. *Journal of the American Geriatrics Society*, 52(11), 1817–1825. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2004.52504.x>
13. Components of Re-Engineered Discharge. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi <https://www.bu.edu/fammed/projectred/components.html>
14. Counsell, S. R., Callahan, C. M., Buttar, A. B., Clark, D. O., & Frank, K. I. (2006a). Geriatric Resources for Assessment and Care of Elders (GRACE): A New Model of Primary Care for Low-Income Seniors. *Journal of the American Geriatrics Society*, 54(7), 1136–1141. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2006.00791.x>
15. Counsell, S. R., Callahan, C. M., Buttar, A. B., Clark, D. O., & Frank, K. I. (2006b). Geriatric Resources for Assessment and Care of Elders (GRACE): A New Model of Primary Care for Low-Income Seniors. *Journal of the American Geriatrics Society*, 54(7), 1136–1141. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2006.00791.x>
16. Deniger, A., Troller, P., & Kennelty, K. A. (2015). Geriatric Transitional Care and Readmissions Review. *Journal for Nurse Practitioners*, 11(2), 248–252. <https://doi.org/10.1016/j.nurpra.2014.08.014>
17. Fahlberg, B. (2017). Preventing readmissions through transitional care. *Nursing*, 47(3), 12–14. <https://doi.org/10.1097/01.NURSE.0000512879.91386.22>

18. Garner, J. S., & Wilson, M. L. (2019). Evaluation of a Transitional Care Management Tool Using the Logic Model. *Professional Case Management*, 24(2), 101–107. <https://doi.org/10.1097/NCM.0000000000000351>
19. Guided Care. (2019, 10 Temmuz). Erişim adresi <http://www.guidedcare.org/>
20. Hammond, S. (2015). Staying home after discharge: Nurse-led versus physician-led transitional care models. *Nurse Leader*, 13(3), 66–70. <https://doi.org/10.1016/j.mnl.2014.09.012>
21. Hansen, L. O., Greenwald, J. L., Budnitz, T., Howell, E., Halasyamani, L., Maynard, G., ... Williams, M. V. (2013). Project BOOST: Effectiveness of a multihospital effort to reduce rehospitalization. *Journal of Hospital Medicine*, 8(8), 421–427. <https://doi.org/10.1002/jhm.2054>
22. Hirschman, K. B., Shaid, E., McCauley, K., Pauly, M. V., & Naylor, M. D. (2015). Continuity of Care: The Transitional Care Model. *Online Journal of Issues in Nursing*
23. LaMantia, M. A., Scheunemann, L. P., Viera, A. J., Busby-Whitehead, J., & Hanson, L. C. (2010). Interventions to Improve Transitional Care Between Nursing Homes and Hospitals: A Systematic Review. *Journal of the American Geriatrics Society*, 58(4), 777–782. <https://doi.org/10.1111/j.1532-5415.2010.02776.x>
24. Lee, K. H., Care, C., Low, L. L., Care, C., Allen, J., Barbier, S., ... Care, C. (2015). Research and Theory, 15(October), 1–11.
25. Markovitz, D. (2019, 17 Temmuz). The Bridge Model & Transitional Care from Nursing Homes, Communities, and Hospitals: A Social Work Approach. Erişim adresi https://clas.uiowa.edu/sites/clas.uiowa.edu/socialwork/files/NursingHomeResource/documents/6_slides_per_page_Bridge_SNF_Partnership_August_22_webinar.pdf
26. National Cancer Institute. (2019, 27 Haziran). Transitional care. Erişim adresi <https://www.cancer.gov/publications/dictionaries/cancer-terms/def/transitional-care>
27. Naylor, M. D., Aiken, L. H., Kurtzman, E. T., Olds, D. M., & Hirschman, K. B. (2011). The Importance Of Transitional Care In Achieving Health Reform. *Health Affairs*, 30(4), 746–754. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2011.0041>
28. Naylor, M. D., & Cleave, J. Van. (2010). Transitional Care Model. İçinde A. I. Meleis (Ed.), *Transition Theory Middle Range and Situation Specific Theories in Nursing Research and Practice* (ss. 459–513). New York: Springer International Publishing.
29. Naylor, M. D., Shaid, E. C., Carpenter, D., Gass, B., Levine, C., Li, J., ... Williams, M. V. (2017). Components of Comprehensive and Effective Transitional Care. *Journal of the American Geriatrics Society*, 65(6), 1119–1125. <https://doi.org/10.1111/jgs.14782>
30. Naylor, M. D., & Sochalski, J. A. (2010). *Scaling Up: Bringing the Transitional Care Model into the Mainstream*. Commonwealth Fund (C. 103).
31. Ortiz, M. R. (2019). Transitional Care: Nursing Knowledge and Policy Implications. *Nursing Science Quarterly*, 32(1), 73–77. <https://doi.org/10.1177/0894318418807938>
32. Parry, C., Coleman, E. A., Smith, J. D., Frank, J., & Kramer, A. M. (2003). The Care Transitions Intervention: A Patient-Centered Approach to Ensuring Effective Transfers Between Sites of Geriatric Care. *Home Health Care Services Quarterly*, 22(3), 1–17. https://doi.org/10.1300/J027v22n03_01

33. Piercy, K. W., Boyd, C. M., Boulton, C., Shadmi, E., Leff, B., Brager, R., ... Burnie, G. (2007). *Practice Concepts Guided Care for Multimorbid Older Adults* (C. 47).
34. Preventing Avoidable Readmissions. (2019, 10 Temmuz). Erişim adresi <https://www.ahrq.gov/professionals/quality-patient-safety/patient-safety-resources/resources/imptdis/index.html>
35. Project RED. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi <http://www.bu.edu/fammed/projectred/>
36. Readmission Projects-An Overview of Approaches and Key Resources Model. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi <http://www.hospitalmedicine.org/>
37. Storm, M., Siemsen, I. M., Laugaland, K., Dyrstad, D. N., & Aase, K. (2014). Quality in transitional care of the elderly: Key challenges and relevant improvement measures. *International Journal of Integrated Care*, 14(8), 1–38. <https://doi.org/10.4324/9781315259994-1>
38. The Bridge Model. (2019a, 10 Temmuz). Erişim adresi <https://transitionalcare.org/the-bridge-model>
39. The Bridge Model. (2019b, 17 Temmuz). Erişim adresi https://www.camdenhealth.org/wp-content/uploads/2016/12/Bridge-Overview_Dec-2016.pdf
40. The Bridge Model of Transitional Care. (2019, 17 Temmuz). Erişim adresi https://www.cswe.org/getattachment/Centers-Initiatives/Centers/Gero-Ed-Center/Educational-Resources/Practice-Innovations/BridgeOverview_May2014.pdf.aspx
41. The Joint Commission. (2019, 10 Temmuz). Transitions of Care: The need for a more effective approach to continuing patient care. Erişim adresi https://www.jointcommission.org/assets/1/18/Hot_Topics_Transitions_of_Care.pdf
42. Transitional Transitional Care Model. (2019, 9 Temmuz). Erişim adresi https://atlanticquality.org/download/transitional_model_model.pdf
43. Wilkinson, S. T., Aroop, P., & Richard, J. C. (2011). Impacting Readmission Rates and Patient Satisfaction: Results of a Discharge Pharmacist Pilot Program. *Hospital Pharmacy*, 46(11), 876–883. <https://doi.org/10.1310/hpj4611-876>